

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. : 100320

171(G)

(March, 2019)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 47 પ્રશ્નો છે.
- 2) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
- 3) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે જ જવાબ લખવા.
- 4) પ્રશ્નની સામે લખેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- 5) નવા વિભાગ નવા પાના પર લખવો.

વિભાગ - A

નીચે આપેલા 1 થી 10 સુધીના હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ (A, B, C, D) પસંદ કરી લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

[10]

- 1) વેતરે (ઋતુએ) આવેલ જાનવરને ક્યારે ફેળવવું ?
(A) શરૂઆતમાં (B) મધ્યકાળે
(C) પૂર્ણથયા પછી (D) એકપણ નહીં
- 2) ગાય-ભેંસમાં ઋતુકાળ વિશ્રામ કેટલા દિવસનો હોય છે ?
(A) 1 થી 12 (B) 13 થી 15
(C) 15 થી 30 (D) 30 થી 35
- 3) કૃત્રિમ બીજદાનનો પ્રયોગ સૌ પ્રથમ કયા દેશમાં થયો ?
(A) ઇટલી (B) રશિયા
(C) જર્મની (D) ઈન્ડોનેશિયા
- 4) સાંઢના વીર્યમાં વિકૃતિઓનું પ્રમાણ કેટલા ટકાથી વધારે ન હોવું જોઈએ ?
(A) 10 થી 15% (B) 20 થી 25%
(C) 30 થી 40% (D) 40 થી 50%

- 5) જાપાનીઝ વીર્યવાહક કઈ ધાતુનું બનાવેલું છે ?
 (A) રબરનું (B) લોખંડનું
 (C) લાકડાનું (D) એલ્યુમિનિયમ
- 6) ઓરડાના તાપમાને વીર્યને કેટલા કલાક સંગ્રહી શકાય છે ?
 (A) 63 કલાક (B) 72 કલાક
 (C) 47 કલાક (D) 87 કલાક
- 7) પેલેટ કે ટીકડીથી વીર્યને સંગ્રહવાની રીત કયા દેશમાં વપરાય છે ?
 (A) ફિન્લેન્ડ (B) જાપાન
 (C) ન્યૂઝિલેન્ડ (D) ઓસ્ટ્રેલિયા
- 8) ગભાશય અને યોનિને જોડનાર કયો અવયવ છે ?
 (A) ગભાશય મુખ (B) રજગ્રંથિ
 (C) યોનિલિંગ (D) રજવાહિની
- 9) પ્રવાહી નાઈટ્રોજનનું ઉષ્ણતામાન કેટલું હોય છે ?
 (A) -35° સે. (B) -60° સે.
 (C) -126° સે. (D) -196° સે.
- 10) સાંઢના (નર) ના વીર્યની વિશિષ્ટ ઘનતા કેટલી છે ?
 (A) 1.025 (B) 1.035
 (C) 1.045 (D) 1.055

વિભાગ - B

■ નીચેના 11 થી 20 સુધીના અતિટૂંકા પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

—[10]

- 11) રીલેક્સીન સ્ત્રાવનું કાર્ય જણાવો.
 12) પીતકાયનું બીજું (ઉપ) નામ જણાવો.

- 13) કૃત્રિમ બીજદાન માટે એક પશુ દીઠ આશરે કેટલો સમય લાગે છે ?
- 14) પ્રોજેસ્ટીરોન સ્ત્રાવનું કાર્ય જણાવો.
- 15) એફ.એસ.એચ. (F. S. H.) સ્ત્રાવનું પુરું નામ જણાવો.
- 16) ઓક્સિટોસિન અંતઃસ્ત્રાવની અસર કેટલા મિનિટ પૂરતી હોય છે ?
- 17) ગાય-ભેંસમાં બીજદાન કરવા કઈ રીત અનુકૂળ પડે છે ?
- 18) વીર્ય સ્ખલન (એકત્ર) કરવાની ઉત્તમ રીત કઈ છે ?
- 19) સાંઢના શિશ્નની લંબાઈ આશરે કેટલી હોય છે ?
- 20) નર (સાંઢ) ના મુખ્ય જનન અંગનું નામ જણાવો.

વિભાગ - C

નીચેના 21 થી 31 સુધીના ટૂંકા પ્રશ્નો છે. માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે. [22]

- 21) સંકર સંવર્ધન એટલે શું ?
- 22) શુકપિંડ (વૃષણ) એટલે શું ?
- 23) વીર્યવાહકોના ફક્ત નામ જણાવો.
- 24) વીર્યને પ્રવાહી પૂરુપાડનાર ગ્રંથિના નામ જણાવો.

અથવા

હાથથી દૂધ દોહવાના પ્રકાર જણાવો.

- 25) હંગામી વાંઝિયાપણું એટલે શું ?
- 26) વીર્યનું તનુંકરણ એટલે શું ?

અથવા

મિલ્ક સાયફનનો ઉપયોગ જણાવો.

- 27) માદાના પ્રજનનતંત્રના ભાગોના નામ જણાવો.

28) ગર્ભ પ્રતિરોપણ એટલે શું ?

અથવા

વિદ્યુત અપસારણ પધ્ધતિ એટલે શું ?

29) ઈન્સેમિનેશન ગનનો ઉપયોગ જણાવો.

30) કૃત્રિમ બીજદાન એટલે શું ?

31) પાંકડ (વસૂકેલ) દિવસ એટલે શું ?

વિભાગ - D

■ નીચેના 32 થી 42 સુધીના લઘુ પ્રશ્નો છે. માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે.

[33]

32) ગાય-ભેંસ 18 થી 22 દિવસેજ ઋતુ (ગરમી) માં આવે છે - વિધાન સમજાવો.

33) કૃત્રિમ વીર્યદાનથી પરદેશના સાંઢથી આપણી ગાયોને ફેળવી શકાય છે - કારણ આપો.

34) ઠંડીના દિવસોમાં વૃષણકોષ સંકોચાય છે - વિધાન સમજાવો.

અથવા

ગાયના દૂધનો અને ભેંસના દૂધનો તફાવત લખો.

35) પેલેટ કે ટીકડી બનાવીને વીર્ય સંગ્રહ કરવાની રીત લોકપ્રિય થયેલ નથી - સમજાવો.

36) અંગૂઠો અંદર વારીને દોહવાની રીત પશુને નુકશાન કારક છે - સમજાવો.

37) માદા પુષ્પ ઉંમરની થાય ત્યારેજ વેતરે (ગરમી) માં આવે છે - સમજાવો.

38) સારા પશુપાલકોને પશુના પ્રજનન તંત્રની સમજણ હોવી જાઈએ - વિધાન સમજાવો.

39) ખુંટ (નર) ના પ્રજનનતંત્રના ભાગોના નામ જણાવો.

અથવા

વીર્ય મેળવણમાં એગયોક ફોસ્ફેટ બનાવવાની રીત લખો.

- 40) શિયાળામાં ઈન્સેમિનેશન ગનને સહેજ તપાવવામાં આવે છે - સમજાવો.
- 41) ગર્ભાધાન કાળનાં છેલ્લા બે-ત્રણ મહિના દૂધ દોહવાનું બંધ કરવું - વિધાન સમજાવો.

અથવા

કૃત્રિમ વીર્યદાન તથા ફળદ્રુપતા અંગેના રજિસ્ટર રાખવાના હેતુ જણાવો.

- 42) કૃત્રિમ વીર્યદાનમાં નર-માદાના કદની અસમાનતા નડતી નથી - સમજાવો.

વિભાગ - E

- નીચેના 43 થી 47 સુધીના નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો છે. માગ્યા પ્રમાણે ઉત્તર આપો.
દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે.

[25]

- 43) નરના વૃષણ (શુક્રપિંડ) નું કાર્ય જણાવો.
- 44) ગાય-ભેંસ ઋતુએ (ગરમી) માં આવ્યાના લક્ષણો (ચિહ્નો) જણાવો.
- 45) વેતરે (ગરમી) માં આવેલ જાનવરને ક્યારે ફેળવવું તે ચાર્ટ દ્વારા સમજાવો.

અથવા

કૃત્રિમ યોનિની નામ નિર્દેશવાળી આકૃતિ દોરી રચના અને કાર્ય જણાવો.

- 46) કૃત્રિમ વીર્યદાન કરવાની રીતો વિગતે સમજાવો.
- 47) વીર્ય એકત્ર કે ગ્રહણ (સ્ખલન) કરવાની જુદી જુદી રીતો જણાવો.

અથવા

વીર્યને ચિજાવવાની પ્રક્રિયામાં પ્રવાહી નાઈટ્રોજન પધ્ધતિ વિશે સમજાવો.

